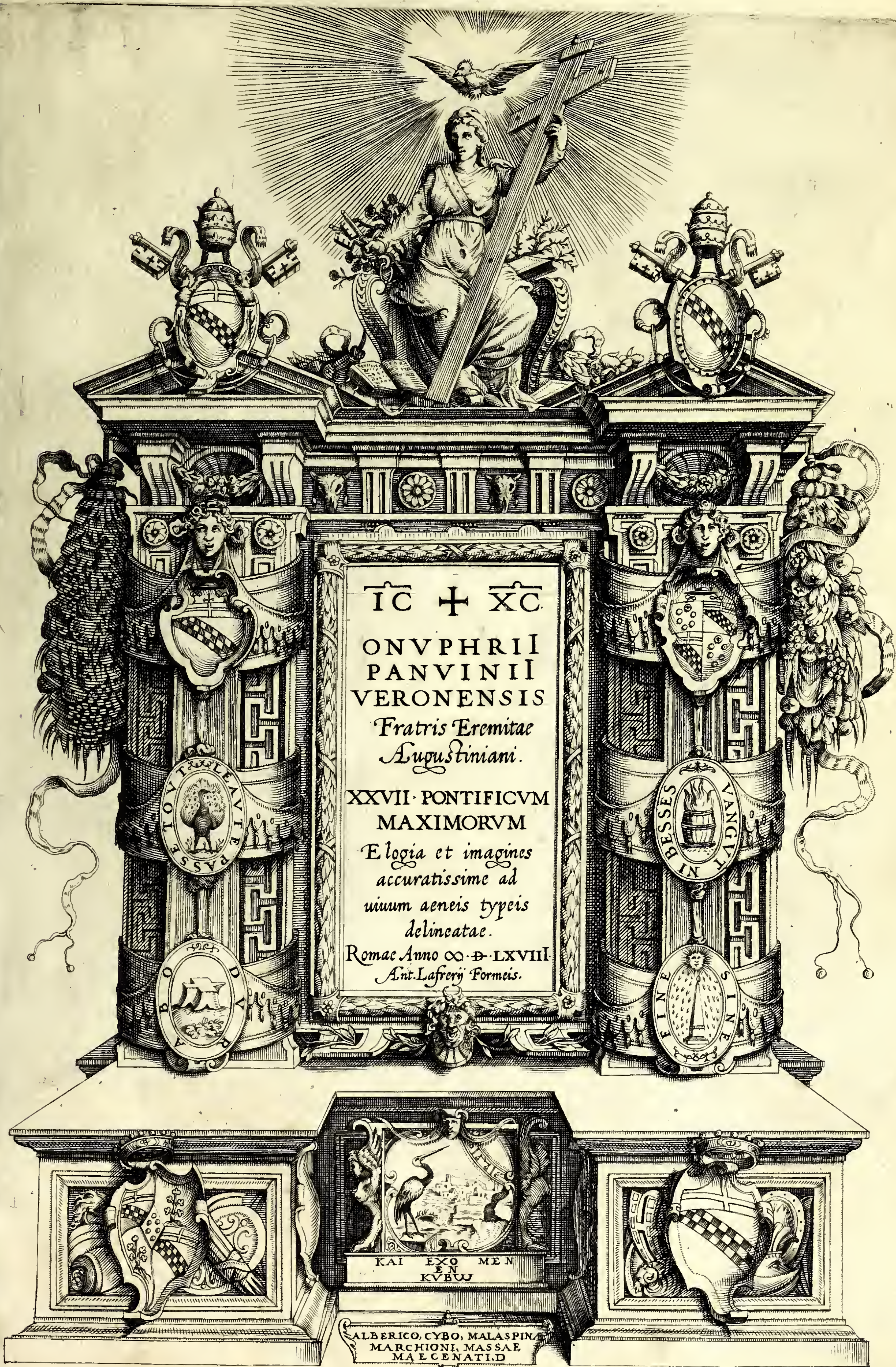

[illegible]

Panvinius

[illegible]

IC ✠ XC
ONVPHRII
PANVINII
VERONENSIS
Fratris Eremitae
Augustiniani.
XXVII · PONTIFICVM
MAXIMORVM
Elogia et imagines
accuratissime ad
uiuum aeneis typeis
delineatae.
Romae Anno ∞ · Ɖ · LXVIII ·
Ant. Lafrerij Formeis.
LEAUTE PASSE TOUT
VANGUT NI BESSES
FINE SINE
KAI EXO MEN
EN
KVBω
ALBERICO, CYBO, MALASPINÆ
MARCHIONI, MASSAE
MAECENATI. D

ILLVSTRISS^MO ET GENEROSISS^MO

D. ALBERICO CYBO MALASPINAE

MARCHIONI MASSAE ET D, CARRARIAE

ONVPHRIVS PANVINIVS VERONENSIS

FRATER EREMITA AVGVSTINIANVS

S P D

OMANAM Ecclesiam perpetuo mansuram , diuina prouidentia Sancti Apostolorum principis Petri Galilaei D. N. Iesu Christi discipuli,& uicarii ministerio,operaque in Vrbe fundauit, constituit,amplificauit. At diuus Petrus moriens successorem summa cum potestate S. Clementem, anno a Christi natali LXVIII. habuit. A quo usque ad B. Siluestrum papam trecentorum circiter annorum interuallo, saeuissimis Imperatorum Idolatrarum persecutionibus eadem ecclesia uexata, infinita sanctorum martyrum agmina Christo transmisit. Constantinus praeclarissimae memoriae Imperator, primus Romanorum principum Christi fidem instinctu diuinitatis publice professus, persecutionibus repressis, & libera Christi colendi facultate cunctis concessa, quum omnes orbis terrarum ecclesias, tum Romanam mirum in modum auxit, profana ditione ornauit, eius maiestatem , multis editis legibus, communiuit. A quo tempore usque ad S. Gregorii magni papae & doctoris pontificatum CCLX. annorum spatio, eiusdem sedis supremae potestatis usus conciliorum decretis, Imperatorem legibus, auctus confirmatusque est. Quem aliquando improborum hominum malitia nutantem, & paene labefactatum , quingentesimo fere anno post restituit,confirmauitque ecclesiasticae libertatis assertor unicus Gregorius VII. pontifex maximus; & qui eum centum posterioribus annis sequuti sunt Romani pontifices. In his praecipui Vrbanus II. Paschalis II. Callistus II. Innocentius II. Hadrianus IIII. & Alexander III. Hi Imperatorum aliquot, & regum ecclesiae hostium, & eius libertatem opprimentium uim frangi posse docuerunt. Gregorius VII. eam de ipsorum potestate primus eruit: Callistus II. Gregorii VII. actiones firmauit. Alexander III. auxit, quum Friderico Barbarussae Imperatori ecclesiam opprimere tentanti accerrime restitisset. Eadem Otho IIII. Saxo, & Fridericus II. Imperatores moliti ualentissimos aduersarios habuere Innocentios III.& IIII.Qui imperatoris ue

repressa, ecclesiae maiestatem uindicarunt, auxerunt, firmarunt. Quo tem pore pontificum urrtute, & pietate, Germanicorum Caesarum contentio nibus sublatis, maxime ab anno salutis ∞ CC deinceps floruit ecclesia Romana. Hostibus externis sublatis, seditiones populi Romani domesticae eam excepere. Quibus coacta Vrbe diu absuit. Veronae, Vrbe ueteri, Vi terbii, Perusiae, Reate, Anagniae permansit. Ea res occasionem summis pontificibus attulit, in Gallias loco tuto migrandi. Nam Bonifacii VIII. suc cessore Benedicto XI uita functo, qui ei successit Clemens V· eam anno ∞ CCCV trans alpes traduxit. Vbi Auenione sede locata, sex eius succes-sores usque ad Gregorium XI. annis LXX. permansere. Qua aetate, eius maiestate ob pontificum absentiam, & Tyrannorum uim, in Italia exolescen te, religione tactus Gregorius XI. eam ad Vrbem quasi post liminio, Gallis inuictis, anno ∞CCCLXXVI. reduxit. Quo mortuo grauissimum est schis ma consecutum, Vrbano VI. & Clemente VII. ab iisdem cardinalibus crea tis, Romae & Auenione pontificatus iura administrantibus. A quo tempo re quum picturae ars, quae post felicia Romanorum saecula iacuerat, ali-quot artificum praestantia paulatim restitui, & in pristinum decus, Graeco pingendi more, sine ulla ueri similitudine, artis peritia, lepore, gratia, & uenustate ubique antiquato, erigi coepisset, eorum omnium pontificum, qui post renascentis picturae restitutum decus uixerunt, imagines ad ui-uum delineare, & typis aeneis hoc libello comprehensis, publicare consti tuimus, quo eorum potissimum ora, aspectusque cum elogiis singulorum continentur, qui post reditum apostolicae sedis ex Gallia in Vrbe uixerunt. Id antiquioribus etiam pontificibus, quorum egregia facta miramur, postea alio libro quantum fieri poterit praestaturi. Quorum a Bonifacio VIII. de-inceps, & si non ita perfecta, elegantia tamen pro temporum conditione, simulachra habemus. Atque ego fieri non posse existimo, quin quando egre gii alicuius hominis res praeclare gestas legimus, non etiam eius cogno-scendi, & uidendi desiderio accendamur. Quod a natura, quae nihil per-petuum esse patitur, nobis negatum, pictura praestat: qua hominis formam saepe moribus congruentem cupidissime inspicimus, cum uoluptate intue mur. Id ut iucundius nobis contingat, singulis pontificum imaginibus bre uissima elogia adiecimus, eorum res gestas sumatim comprehendentia. Ini tium uero ab Vrbano VI, fecimus, tum quod is primus fuerit, qui post reue ctam ex Galliis apostolicam sedem pontificatus iura susceperit, tum quod post eum continuatas perpetua serie pontificum icones ad uiuum expressas habeamus. Nemini autem hunc laborem iucundiorem fore putauimus quam tibi Alberice clarissime, quem tuo nomine multis de caussis inscripsi mus. Primum quod de Italicis principibus nemo sit, cui ego pro summis meritis, multisque in me collatis beneficiis magis obstrictus sim, maioraque debeam studia. Deinde quod in uetere more, institutoque positum est, ut

qui

qui eduntur libri iis uiris dicentur, quorum nomine, quod prae ceteris uel opibus florentes sint, uel uirtute praestantes, uel nobilitate clari, in uulgus sint commendatiores. Quibus tu omnibus rebus in primis excellis, nam & opes tibi tantae sunt, quantas complures ditiones, quas multis in Italiae prouinciis possides, conciliant. Et ut ceteras egregias uirtutes tuas omittam, illa maxime es insignis, qua nulla homines ad diuini numinis similitudinem propius accedunt, hoc est beneficentia, & liberalitate, qua tu cum omnes homines, tum uero litterarum studiis deditos amplecti, & fouere soles. Nobilitate uero quis te tandem anteire, est existimandus? Nam maternum Malaspinarum clarissimum genus totius fere Apuanae Liguriae peruetusta ditione commendatur, Paternum uero, quod in Genuensi Republica amplissimum dignitatis locum semper obtinuit, illud est, quod suo sibi iure huius libri nuncupationem uindicare uideatur. Quattuor enim pontificum maximorum imagines in illo expressas habebis, quorum duo Bonifacius IX. & Innocentius VIII. Cyboii gentiles tui sunt; alteri duo Leo X. & Clemens VII. arctissima affinitate paterno generi coniuncti, ut maiorum tuorum stemmata, non exiguam huius libri partem obtineant. Quibus rebus fit, ut cum cetera mea numquam sis aspernatus, tum uero hoc munus tibi, ut maxime debitum, ita in primis gratum fore confidam.
Vale Romae, VIII. Idus Ianuarii, ineunte anno a partu Virginis ∞DLXIIX

PAPA. CCIV

BARTHOLOMAEVS *Pirignanus, alias Tuczillus regens cancellariae apostolicae in Vrbe, absente Petro de Monturuco Cardinale Pampilonense S. R. E. Cancellario, ex archiepiscopo Materano, & Acheruntino Archiepiscopus Barensis a Gregorio* XI. *factus; pontifex creatur Romae in conclaui Vaticano extra collegium cardinalium sexagenario maior a* XVI. *cardinalibus*, V. *Idus Aprilis, anno* ∞CCCLXXVIII. *coronatus ante gradus S. Petri, die Paschae* XIIII. *Kal. Maij, sedit Caesare Venceslao rege Romanorum annos* XI. *menses* VI. *dies* VII. *Perniciosissimum, & teterrimum schisma eiusdem occasione, alio pontifice ab eisdem cardinalibus, qui eum elegerant creato Clemente* VII. *inchoatum, in quinquaginta annos productum est. Pontificatus sui tempus Romae, Neapoli, Luceriae, Panormi in Sicilia, Genuae, Pisis, Lucae absumpsit. Iobilei annum ex quinquagesimo ad trigesimum tertium reducens, eum anno* ∞CCCXC. *tertio celebrari curauit. Carolum tertium de Duracio uocatum Ioanna regina priuata, regem Neapolitanum creauit, coronauit; ac in obtinendo regno pecunijs, & commeatu adiuuit: cum quo postea ita inimicitias exercuit, ut eum anathemate notatum, eodem regno exueret. Ordinationibus quattuor factis, Cardinales creauit* LIIII. *ex his quinque sustulit,* VII. *purpurae honore priuauit. Obijt Romae Idibus Octobris, anno* ∞CCCXXCIX. *aetatis* LXXII. *Vacauit sedes dies* XVII. *sepultus in Basilica sancti Petri marmoreo sepulchro, quod adhuc cum rudi hoc elogio extat*

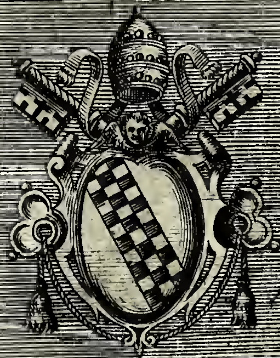
Hac animo magnus, sapiens, iustusque Monarcha
   Parthenopeus adest Vrbanus sextus in arca
Feruebat fidei latebras conferre magistris
   O Decus, his fretus semper post prandia sistris
Schismatibus magnis animo maiore regebat
   Omne Simoniacum tanto sub patre tremebat
Quid iuuat hunc terris mortali tollere laude
   Pro meritis caeli splendet sibi gloria ualde

VRBANVS , VI , PAPA , NEAPOLITANVS ,

PAPA. CCV PETRVS alias Perinus Tomacellus gente nobili, ex Nidi curia ortus, ex diacono S. Georgij in Velabro, presbyter cardinalis tt. S. Anastasiae ab Vrbano VI. factus, pontifex Romae creatus est in conclaui Vaticano IIII. Nonas Nouembris, Anno ∞CCCXXCIX. cardinalium XIII. suffragijs, annum agens (non ut ait Platina circiter XXX. sed) XLV. coronatus apud S. Petrum III. Idus Nouembris, sedit Caesaribus Venceslao Boemo, & Roberto Bauaro Romanorum regibus in schismate contra Clementem VII. & Benedictum XIII. Auenione commorantes, annos XIIII. menses XI. Iobileum annum tertio, anno ∞CCCXC. ab Vrbano VI. institutum, & quarto more ueteri, anno ∞CCCC. celebrauit. Primus Romanorum pontificum post reditum apostolicae sedis ex Gallia summum imperium Vrbis Romae, ciuibus se dedentibus, obtinuit. Mausoleo Hadriani arcis instar, & Capitolio munitis, pontificum ditionem stabiliuit, maiestatem nutantem confirmauit. Ecclesiae Romanae patrimonium Tyrannorum ui amissum recuperauit, Latium, Campaniam, Picenum, Etruriam, Flaminiam, & Aemiliam prouincias; item magnas Vrbes Narniam, Tuder, Spoletium, Vrbem ueterem, Viterbium, Perusiam, Forumliuij, Fauentiam, Bononiam ecclesiastico imperio restituit. Ioannis Galeatij Vicecomitis primi Insubrum ducis uires toti Italiae formidabiles repressit, Robertum Bauariae ducem, & Rheni comitem Palatinum, Venceslao ob ignauiam in ordinem redacto, Caesarem designatum confirmauit. Ladislao Caroli III. filio adhuc puerulo regnum Neapolitanum, quo Andegauensium factione pulsus fuerat, restituit, defendit, eumque Angeli Acciaioli legati cardinalis opera regem inunxit; eius patrem fato functum Vrbani VI. diris absoluit. Ex duobus fratribus alterum Spoletinum ducem, alterum Piceni principem beneficiario iure constituit. Palatium Vaticanum, quod nunc superest, perpetuae pontificum sedi inchoauit. Ordinationibus duabus factis, cardinales VI. nouos creauit, quinque superstites ab Vrbano VI. priuatos restituit. Obijt Romae in Vaticano sexagenarius Kal. Octobris, anno ∞CCCCIIII. vacauit sedes dies XV. sepultus in basilica sancti Petri monumento lapideo, quod in ecclesiae ruina dirutum fuit, cum hoc epigrammate

Flete super pugilem claues, crux, alma tiara
Ecclesia uiduata uiro, simul inclyta Roma
En petra parua patrem sub caelica sydera primum
Claudit, Apostolica solium qui rexit habena
Catholicamque fidem, seruans a turbine sanctum
Remigium Christi, uictis uirtute tyrannis
Orthodoxus erat super omnes, arca superni
Consilii: sua iura tuens, & grandia tractans
Caesaris ex animo fidei clypeatus honore
Corpore conspicuus, roseus flos, flamine constans
Auditorque placens, miseris miserator opimus
Ossa iacent, mens alta polum felicibus alis
Ascendens, micat ante Deum nouae lucis origo
Glorius antistes: quis nam Bonifacius alter
Nonus ut iste fuit? quae chronica scripserit unquam?
Quodue genus parilem dedit aeuo nomen? & omnes
De Tomacellis fulget, fulgebit in annos
Parthenopen lustrans tulit hunc genus omne Latinum
Quicquid alit tellus, & quod tegit omnia caelum
Obiit MCCCCIIII. Die I. Octobris, pontificatus
uero eius anno XV

BONIFACIVS . IX . PAPA . NEAPOLITANVS .

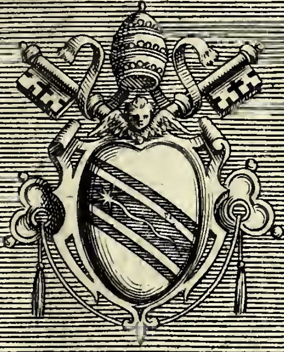
INNO CENTIVS VII PAPA SVLMONENSIS PELIGNVS

COSMATVS *Melioratus ex dioecesi Valuensi in Aprutio, utriusque iuris doctor, ex Archiepiscopo Rauennate, episcopo Bononiense, & pro camerario, presbyter cardinalis tt. sanctae Crucis in Hierusalem, S. R. E. Camerarius, & totius Italiae pro pace inter dissidentes bello principes, & respublicas componenda legatus* a Bonifacio IX. *factus est; quo mortuo, pontifex Romae in Vaticano conclaui, a* VII. *cardinalibus creatur,* XVI. *Kal. Nouembris, anno* ∞CCCCIIII. *coronatus apud S. Petrum* IIII. *Nonas Nouembris; Caesare Roberto Rege Romanorum sedit in schismate contra Benedictum* XIII. *annos* II. *dies* XXI. *Cunctis maximi, & optimi pontificis dotibus ornatus. Vitae integritate, egregijs moribus, humanitate, doctrina, pietate, & liberalitate praestantissimus. Ecclesiasticae libertatis, & ditionis assertor unicus, Ladislaum regem Neapolitanum Vrbis Romae imperio infestis signis inhiantem, populo ad arma concitato, Vrbe submouit: Cuius fraudibus & dolis, quum aliquot ciuium Romanorum insidijs Pontifex paene circumuentus esset, eius fratris filius pontifice inscio undecim ex his interfecit. Ea re furentis populi timore Vrbe excedens, Viterbium concessit. Vnde paulo post a S. P. Q. R. mitigato Romam reuocatus, Vrbis imperio recuperato, ordinationeque una habita, qua* XI. *cardinales creauit,* VIII. *Idus Nouembris, in Vaticano palatio, anno* ∞CCCCVI. *in pace quieuit. Vacauit sedes apostolica dies* XXIII. *Corpus in basilicae Vaticanae sacello sancti Thomae conditum eiusmodi inscriptionem habet*

INNOCENTIO VII. PONTIFICI MAXIMO

QVVM NEGLECTI EIVS SEPVLCHRI MEMORIA PAENE INTERIISSET

NICOLAVS V. PONT. MAX. INSTAVRANDAM HIC CVRAVIT.

INNOCENTIVS · VII · PAPA · SVLMONENSIS ·

PAPA. CCVII

ANGELVS *Corarius genere patricio ortus, sacrae Theologiae magister, ex episcopo Castellano Venetijs, patriarcha Constantinopolitanus titulo tenus, & Chalcidensis in Insula Euboea episcopus primum, mox presbyter cardinalis tt. s. Marci, & Piceni legatus ab Innocentio* VII. *efficitur. Pontifex uero designatur in Vaticano palatio* XIII. *Cardinalium uotis, Prid. Kal. Decembris, anno* ∞CCCCVI. *octuogenario maior, coronatus Nonis Decembris, ad S. Petrum, sedit Caesaribus Roberto, & Sigismundo Regibus Romanorum annos* VIII. *menses* VII. *dies* V. *Hic ea conditione ueluti Interrex pontifex Romanus renuntiatus est, ut tollendi schismatis caussa, summum sacerdotium deponeret, si idem Benedictus* XIII. *factitasset; Vterque iure iurando id promisere: quod cum imperij dulcedine praestare nolle uiderentur, utriusque pontificis collegia, ijsdem relictis Pisas conuenere, ibique generale totius Christianae reipublicae concilium congregatum est. Quaestionibus in utrunque legitime habitis, Synodus Pisana utrumque de pontificatu contendentem priuauit Nonis Iunij, anno* ∞CCCCIX. *pontificatus Gregorij anno* II. *mense* VI. *die* VI. *Quum ipse iam duabus ordinationibus cardinales* XIII. *creasset. Qui non nisi in Concilio Constantiensi in aliorum patrum numerum suscepti sunt, quando Gregorius ipse pro unitate ecclesiae sarcienda, sponte per procuratorem absens Arimini pontificatu se abdicauit. Quod factum fuit sessione* XIIII. *Die* IIII. *Nonas Iunij, Anno* ∞CCCCXV. *Nam Pisani concilij decretis tanquam minus legitime congregati parere recusauerat. Obijt episcopus cardinalis, & perpetuus Piceni legatus biennio post Recaneti, anno* ∞CCCCXVII. *paulo ante Martini* V. *creationem nonagenarius, ibique in cathedrali ecclesia sepultus est cum hoc epitaphio*

Maximus ecclesiae princeps summusque monarcha
Ordine Gregorius bissenus clauditur arca
Hic pro pace datus caelesti munere semper
Ferbuit ethereos superis munire decenter
Archischisma malum, facta haec dementia Pisis
Ipse pius releuat, facta est Constantia testis
Cardine bis sacro pastoris conscia sede
Marchia suscepit Racaneti flauius aede
Obiit Anno Domini ∞ CCCCXVII

A

· GREGORIVS · XII · PAPA · VENETVS ·

PAPA. CCIIX *FRATER Petrus Philargi ordinis Minorum, obscurissimo genere ortus, artium, & philosophiae doctor, ac sacrae theologiae magister, Io. Galeatij Insubrum primi ducis a consilijs fuit, quem ex episcopo Vicetino, Nouariensem primum, deinde archiepiscopum Mediolanensem, demum presbyterum Cardinalem basilicae sanctorum* XII. *Apostolorum, & Longobardiae Legatum Innocentius* VII. *fecit. Pontifex uero Romanus Gregorio* XII. *& Benedicto* XIII. *abrogatis,* XX. *uacantis sedis die,* VI. *Kal. Iulij, anni* ∞CCCCIX. *in concilio Pisano, a* XXIII. *cardinalibus utriusque obedientiae septuagenario maior creatus, & Nonis Iunij die Dominico in cathedrali ecclesia Pisana coronatus, sedit Caesare Roberto rege Romanorum menses* X. *dies* VIII. *Hic humanitate, doctrina, liberalitate, animi magnitudine clarissimus fuit, ita in omnes munificus, ut nihil sibi reliquerit. Quare per iocum dicere interdum solebat: se ditem episcopum fuisse, pauperem cardinalem, mendicum papam, ob profusas, & immodicas largitiones. Ludouicum Iuniorem Andegauensem ducem priuato Ladislao regem Neapolitanum constituit, pecunia & commeatu adiuuit, Baltassare Cossa cardinale & legato Bononiensi ad eam expeditionem (quae inrita fuit) misso. Pontifex Pisis discedens Bononiam accessit. Vbi* V. *Nonas Maij, anno* ∞CCCCX. *rebus humanis eximitur. Vacauit sedes dies* XIII. *corpus ad Minores marmoreo tumulo conditum est, cum his uersiculis*

Summus pastorum Alexander quintus, & omnis

Scripturae lumen, sanctissimus ordo Minorum

Quem dedit, & proprio Cretensis nomine Petrus

Migrauit M C C C C X

ALEXANDER.V. PAPA, CRETENSIS, GRÆCVS

PAPA. CCIX BALTASSAR *Cossa nobili genere ortus, utriusque iuris doctor, a Bonifacio* IX. *ex cubiculario suo in patriae gratiam diaconus Cardinalis S. Eustathij, Flaminiaeque legatus creatus, Bononiam Io. Galeatio Insubrum Duci ademit, cuius usque ad Pōtificatum perpetuo legatus fuit. Praecipuus concilij Pisani auctor, Alexandro* V. *gratissimus. Quo mortuo Bononiae, a* XVI. *Cardinalibus,* XVI. *Kal. Iunij, anno* ∞CCCCX. *summus Pontifex renunciatus, ibique in cathedrali* VIII. *Kal. Iunij, inauguratus, Caesare Sigismundo rege Romanorum sedit annos* V. *dies* XV. *Vir fuit bello & armis quam religioni aptior, ut pote qui nullam neque fidem norat, neque religionem, rebus profanis magis quam diuino cultui accommodatus. Cardinales tribus ordinationibus* XVI. *creauit. Quum uero schisma ob eius creationem non sedatum, sed auctum esse uideretur, tribus iam se pro pontificibus gerentibus, quo solus in pontificatu ceteris reiectis, confirmaretur, suasu Sigismundi Imperatoris, generale concilium Constantiae indixit; quo ex uniuerso orbe christiano infinita multitudo confluxit. Ad concilium & ipse cum cardinalibus accedens, quum eius dignitas in periculum reuocari cerneret, noctu clam habitu mutato concilio abijt: ex fuga retractus, & quaestione capitali in eum instituta, ex concilij decreto damnatur, pontificatusque ei abrogatus est* IIII. *Kal. Iunij, sessione* XII. *anno* ∞CCCCXV. *cui damnationi ipse Prid. Kal. Iunij in oppido Scaphusia consensit. Vacauit tum apostolica sedes annos* II. *menses* V. *dies* X. *Quadriennio ferè in carcere asseruatus, ad extremum magna pecuniae summa persoluta dimittitur, Martino iam creato, & Florentiæ agente. Ad quem Baltassar accedens episcopus cardinalis Tusculanus creatur. Obijt Florentiae* XI. *Kal. Ianuarij anni* ∞CCCCXIX. *sepultus in baptisterio sancti Ioannis cum hac notula*

Ioannes quondam papa

XXIII. obiit Florentiae

anno Domini MCCCCXVIIII. XI

Kalendas Ianuarii

IOANNES . XXIII . PAPA . NEAPOLITANVS.

PAPA. CCX

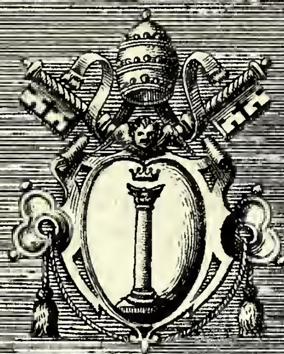
OTHO Columna Agapiti filius regulus Romanus, nobilissimo genere ortus, & a teneris annis omnium disciplinarum genere imbutus, utriusque iuris doctor fuit. Ab Innocentio VII. *diaconus Cardinalis S. Georgij in Velabro creatus, Vmbriae, & Etruriae summa cum aequitate legati iure praefuit. Quum in concilio Constantiensi tribus qui de pontificatu decertabant, repudiatis, uir optimus quaereretur, qui rempublicam Christianam longo schismate perturbatam constitueret, ipse unus post conditam Romanam ecclesiam, ab uniuersali concilio, cui tres & uiginti cardinales interfuerunt, ad supremum in terris fastigium euectus est,* III. *Idus Nouembris, anno* ∞CDXVII. *aetatis suae quinquagesimo, consecratus ibidem in ecclesia cathedrali Constantiensi,* XI. *Kal. Decembris. Sedit uero Caesare. Sigismundo rege Romanorum annos* XIII. *menses* III. *dies* X. *Hic schismate quinquaginta annorum sublato, pacem ecclesiae reddidit. Romam ueniens Italicas res turbatas, pace inter dissidentes principes composita, constituit. Ditionem ecclesiasticam a Tyrannis occupatam recuperauit, Picenos rebelles domuit, Vrbem intestinis discordijs afflictam recreauit, fabricis exornauit, moribus, & optimis institutis excoluit, sacras aedes collabentes refecit, agrum Romanum latrocinijs infestatum sicarijs, & latronibus necatis, tutissimum reddidit. Ioannam Neapolitanorum reginam Legati opera coronauit, cuius regnum ex Reginae auctoritate, reiecto Alfonso Arragonio rege, Ludouico* III. *Andegauensi duci adiudicauit. Basileense concilium indixit. Vrbem ad eam omnium bonorum beatam copiam felicitatemque perduxit, ut Augusti tempora rediisse uiderentur. Postremo de patria, Romana ecclesia, & republica Christiana optime meritus, Cardinalibus quoque* XVII. *ordinationibus tribus creatis, Romae apoplexi correptus, rebus humanis excessit* X. *Kal. Martij, anno* ∞CCCCXXXI. *aetatis* LXIII. *Vacauit sedes dies* X. *Corpus aeneo solio ante Apostolorum capita, cum hoc elogio Laterani sepelitur*

Martinus papa V. sedit annos XIII

menses III. dies XII. obiit anno

MCCCCXXXI. Die XX. Februarii

temporum suorum felicitas

MARTINVS . V. PAPA . ROMANVS .

EVGENIVS IIII PAPA VENETVS

PAPA. CCXI

D. GABRIEL Condelmerius, Angeli filius Venetijs populari, antiqua tamen familia ortus, ex canonico saeculari caelestini coloris congregationis sancti Georgij in alga Venetiarum, episcopus Senensis, & presbyter Cardinalis tt. S. Clementis a Gregorio XII. *factus, legationem Picenam sub Martino* V. *integre administrauit. Quo mortuo, Romae in sacrario ordinis Praedicatorum ad Mineruę duodequinquagesimum annum agens,* XIII. *Cardinalium suffragijs, V. Nonas Martij, anno* ∞CDXXXI. *pontifex maximus creatus, &* V. *Idus Martij ad S. Petrum coronatus, sedit Imperatoribus Caesaribus Sigismundo Lutcemburgio, Alberto, & Friderico* III. *Austrijs Augustis annos* XV. *menses* XI. *dies* XXI. *Fuit Eugenius* IIII. *uaria fortuna, modo prospera, modo aduersa conflictatus, bellis implicitus, seditionibus ecclesiasticis, & acerrimo schismate uexatus. Quae omnia excelso animo tulit, & superauit. Pontificatus initio ciuilem seditionem a Columnensibus passus, eorum conatus repressit. Sigismundum Augustum in basilica Vaticana imperatorio diademate coronauit, Philippi Insubrum ducis ui, & insidijs uexatus, & Roma tumultu populari exactus, Florentiam aufugit, breui Ioannis Vitelleschi cardinalis opera cuncta amissa recuperauit, rebelles domuit, concilium absẽ Basileae indictum reuocauit, nouam synodum ad quam Graeci Imperator patriarcha, et episcopi conuenerunt Ferrariae instituit, Florentiae absoluit, Armenorum & aliorum Orientalium legatos audiuit, ijs leges dedit. A Basileensibus pontificatu priuatus, diro schismate excitato, contra se Felicem* IIII. *nuncupatum* V. *creatum passus est. Romae post decennalem peregrinationem rediens, Vrbem deformem, & sua absentia laceratam constituit, Tyrannis ditionem ecclesiasticam armis uexantibus fortissime restitit. In Turcas mari classem, terra exercitum legato Iuliano Caesarino cardinale misit. Moritur tandem multis in discriminibus uersatus, anno aetatis* LXIIII. *Christi uero* ∞CCCCXLVII. VII. *Kal. Martij. Quum ordinationibus* VI. *habitis cardinales uiros egregios* XXVII. *creasset. Vacauit sedes dies* X. *corpus in basilica. S. Petri ante ostium sacrarij marmoreo tumulo cum hoc epigrammate conditum fuit*

Eugenius iacet hic quartus, cor nobile cuius
Testantur uitae splendida facta suae

Istius ante sacros se praebuit alter ab ortu
Alter ab occasu Caesar uterque pedes

Alter ut accipiat fidei documenta Latinae
Alter ut aurato cingat honore caput

Quo duce & Armeni Graiorum exempla secuti
Romanam agnorunt, Aethiopesque fidem

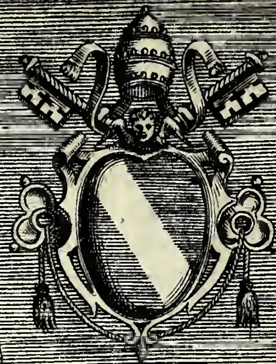
Inde Syri, ac Arabes, mundique e finibus Indi
Magna sed haec animo cuncta minora suo

Nam ualida rursum Teucros iam classe petebat
Dum petit, ast illum sustulit atra dies

Qui semper uanos tumuli contempsit honores
Atque hac impressa condite dixit humo

Sed non quem rubro decorauerat ille galero
Non hoc Franciscus stirps sua clara tulit

Susceptique memor meriti tam nobile, quod nunc
Cernis, tam praestans surgere iussit opus

EVGENIVS . IIII . PAPA . VENETVS .

ANTI-PAPA.

AMADEVS nobilissimo Sabaudiensium ducum genere ortus, principatu filijs relicto, solitariam uitam delegit, decanusque factus est militum qui Iesu Christi dicebantur, ordinis sancti Augustini, in solitudine Ripaliae Gebennensis dioecesis, in monasterio sancti Mauritij. Hic priuato in concilio Basileensi Eugenio IIII. (Quod idem concilium a Martino indictum, & ab se misso legato inchoatum bis ex ea Vrbe transferre in Italiam tentasset) ab ea multitudine quae Basileae conuenerat, in schismate antipapa creatus est, absens ad suum monasterium, Nonis Nouembris, anno ∞CDXXXIX. sessione eiusdem concilij XXXIX. electio confirmata. coronatus uero anno sequenti ∞CDXL. Basileae IX. Kal. Augusti, sedit in sua obedientia Friderico III. Imperatore annos IX. menses V. dies aliquot. Hic synodum Basileensem XIII. anno absoluit, alteram in triennium Lugduni celebrandam indixit. Gebennis & Lausanae resedit, ubi & aliud concilium celebrauit. Adhaesere ei principio nationes multae. Verum mortuo Eugenio IIII. quum prouinciae, & regna paulatim ab eius obedientia deficerent, Nicolao V. procurante, Felix precibus Imperatoris Friderici III. Regum Franciae, Angliae, & Siciliae, XII. Kal. Iunij. anno ∞CDXLIX. sponte pontificatu abdicauit. A Nicolao V. Episcopus Cardinalis Sabinus, collegij decanus, perpetuusque Germaniae legatus creatus. Qui haud ita longe post Lausanae moriens, ibidem in cathedrali sepultus est. Cardinales in sua obedientia XXIII. ordinationibus IIII. creauit: ex his tres eo abdicante a Nicolao V. in patrum collegium recepti sunt, ceteri exclusi

FELIX· IIII·DICTVS·V·DVX·SABAVDIAE

NICOLAVS V PAPA SERGIANENSIS LIGVR

PAPA. CCXII

Thomas incerto cognomine, Sergiana oppido Lunenſis agri in Liguribus obſcuro genere ortus, patrem Bartholomaeum medicum habuit. Lucae adultus Lucani cognomen ſuſcepit. Adoleſcens Bononiae ſtudijs uacans, artium & Theologiae doctor factus fuit. Eugenio IIII. *ob uirtutem, & in tollenda Germanorum neutralitate induſtriam gratus, ab eo epiſcopus Bononienſis, & presbyter Cardinalis tt. S. Suſannæ creatus eſt. Quo mortuo, conclaui in ſacrario Praedicatorum ad Mineruae facto,* XVII. *cardinalium ſuffragijs, Prid. Nonas Martij, anno* ∞CDXLVII. *Summus Pontifex renunciatus, & ad S. Petrum coronatus, Imperatore Caeſare Friderico* III. *Auſtrio Auguſto ſedit annos* VII. *dies* XIX. *Pontifex fuit doctrina, pietate, liberalitate, & alijs praeclaris, animi corporisque ornamentis clariſſimus. Annum Iobileum* ∞CDL. *ſexto celebrauit, Fridericum Auguſtum, & eius uxorem Eleonoram Luſitaniae regis filiam imperiali diademate in baſilica Vaticana coronauit. Vrbem ueteribus aedificijs deformem, nouis fabricis excitatis exornauit, ſchiſmate abdicante Felice, ſublato, pacem eccleſiae reſtituit. Coniurationem Vrbanam aliquot ciuibus Romanis caſtigatis, repreſſit. Eo pontifice Conſtantinopolis Orientis imperij caput Chriſtianis a nefandiſſimis Turcis Imperatore Graeco Conſtantino Palaeologo caeſo, occupata eſt. Cuius rei labem pontificatui ſuo impactam, dum abolere coactis in Turcas copiis ſtudet, arteticis doloribus totum corpus peruadentibus extinguitur, quum ordinationibus tribus* XI. *cardinales creaſſet. Obijt autem Romae in palatio Vaticano* IX. *Kal. Aprilis, anni* ∞CDLV. *Vacauit ſedes dies* XIIII. *ſepultus in baſilica ſancti Petri, marmoreo cum hoc epigrammate ſepulchro*

Hic ſita ſunt quinti Nicolai antiſtitis oſſa
  Aurea qui dederat ſaecula Roma tibi

Conſilio illuſtris uirtute illuſtrior omni
  Excoluit doctos doctior ipſe uiros

Abſtulit errorem, quo ſchiſma infecerat Orbem
  Reſtituit mores, moenia, templa, domos

Tum Bernardino ſtatuit ſua ſacra Senenſi
  Sancta Iubilei tempora dum celebrat

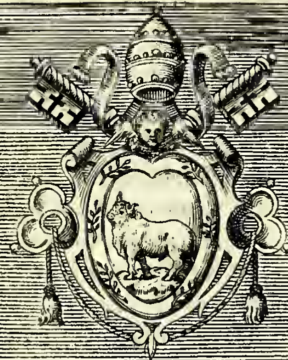
Cinxit honore caput Friderici, & coniugis aureo
  Res Italas icto foedere compoſuit

Attica Romanae complura uolumina linguae
  Prodidit, en tumulo fundite thura ſacro

NICOLAVS . V. PAPA . SERGIANENSIS .

PAPA. CCXIII

ALFONSVS *Borgia ex castello Valentinae dioecesis Sciatiua, patre Ioanne, genere nobili ortus, & omnibus liberalibus artibus instructus, episcopatum Valentinum iuuenis adeptus est. Alfonsi regis legatus ad Eugenium papam* IIII. *missus, ab eo presbyter cardinalis tt. ss. Quattuor coronatorum renunciatur. Mortuo Nicolao V. Romae, in palatio Vaticano a* XIII. *Cardinalibus summus pontifex* V. *Idus Aprilis, anni* ∞CDLV. *creatus, & apud S. Petrum coronatus, sedit Imperatore Caesare Friderico* III. *Augusto annos* III. *mēses* IIII. *Pontificatu inito bellū Turcis indixit, ad* XVI. *triremium classe, duce Ludouico Card. Aquileiensi legato comparata, maritima hostium loca inuasit, & toto quo uixit triennio multis eos cladibus afflixit. Sed & terrestri bello magna Turcis a Christianis clades illata est. Quippe qui ad Taurunum in Pannonia, insigni bello Ioāne Vaiuoda duce, adhortatore Ioanne Capistrano Minorita superati, circiter* LX. *millia hominum amiserunt. Maometes Tyrannus saucius, fuga salutem quaesiuit. Ea uictoria Pontifex festum S. Transfigurationis D. N. Iesu Christi* VIII. *Idus Augusti instituit, Solennes supplicationes habuit. Mortuo Alfonso rege sine legitimo herede, Neapolitanum regnum repetijt, repugnante Ferdinando. Dum arma pontifex pararet, octuogenario maior* VIII. *Idus Augusti, anno* ∞CDLVIII. *rebus humanis eximitur, Cardinalibus* IX. *duabus ordinationibus creatis. Vacauit sedes dies* XII. *Ipse in sacrario sancti Petri marmoreo tumulo sepultus est, sine ullo epitaphio*

CALIXTVS . III . PAPA . VALENTINVS . HISPAN
VS

PAPA. CCXIV

Aeneas Siluius Picolhomineus gente patricia tenuioris tamen fortunae, patre Siluio in Villa Corsiniana agri Senensis ortus, per omnium Romanae curiae dignitatum gradus, ad munus apostolicum ascendit. Litteris humanioribus instructus, eloquentia, dexteritate, & prudentia multum ualuit. Primum cardinalium Capranici et Albergati scriba, deinde in concilio Basileensi caeremoniarum praefectus, et pro eo multis legationibus egregie functus, postea Friderici III. Felicis V. Eugenij IIII. et Nicolai V. epistolarum magister, & a secretis fuit. Ad Eugenium IIII. pro natione Germanica legatus, obedientiam, sublata neutralitate, eidem praestauit. A Nicolao V. Episcopus Tergestinus, & Senensis, a Callisto III. diaconus primo S. Eustathij, mox presbyter cardinalis tt. S. Sabinae creatus est. Quo mortuo Romae in palatio Vaticano, XVII. cardinalium suffragijs, Romanus pontifex XIIII. Kal. Septembris, Anno ∞CDLVIII. renunciatus, et III. Nonas Septembris, coronatus Imperatore Caesare Friderico III. Augusto sedit annos V. menses XI. dies XXVII. Ordinationibus tribus habitis, XIII. cardinales creauit. Obijt Anconae in Piceno dum bellum in Turcas adornaret. Vacauit sedes dies XVI. Corpus Romam relatum in basilica sancti Petri marmoreo tumulo cum hoc elogio, in sacello sancti Andreae sepultum est

Pius II. Pontifex maximus natione Tuscus, patria Senensis, gente Picolhominea sedit annos sex. Breuis pontificatus, ingens fuit gloria. Conuentum Christianorum Mantuae pro fide habuit. Oppugnatoribus Romanae sedis intra, atque extra Italiam restitit. Catharinam Senensem inter sanctas Christi rettulit. Pragmaticam in Gallia abrogauit. Ferdinandum Arragonensem in regnum Siciliae cis Fretum restituit: rem ecclesiae auxit. Fodinas inuenti tum primum aluminis apud Tolfam instituit. Cultor iustitiae, & religionis. Admirabilis eloquio. Vadens in bellum, quod Turcis indixerat, Anconae decessit: ibi & classem paratam, & ducem Venetorum cum suo Senatu commilitones Christi habuit. Relatus in Vrbem est patrum decreto, & hic conditus, ubi caput Andreæ apostoli ad se ex Peloponneso aduectum collocari iusserat. Vixit annos LVIIII. menses IX. dies XXVII. Franciscus Cardinalis Senensis auunculo santissimo fecit, Anno MCCCCLXIIII

Humi uero in tabula marmorea

PIVS II PONT MAX

PIVS . II . PAPA . SENENSIS .

PAPA. CCXV

Petrvs *Barbus patricius Venetus Nicolai, & Polyxenae sororis Eugenij* IIII. *papae filius, ab auunculo Romam accitus, protonotarius apostolicus, episcopus Ceruiensis, post Vicetinus, diaconus Cardinalis S. Mariae nouae, demum presbyter tt. S. Marci renunciatus est. Homo natura blandus, mitis, & humanus. Pontificibus Nicolao* V. *& Callisto* III. *gratissimus fuit. Pio* II. *non admodum probatus. Quo mortuo, ipse conclaui in palatio Vaticano instituto,* XIX. *Cardinalium suffragijs* III. *Kal. Septembris, anni* ∞CCCCLXIIII. *summus pontifex renunciatus, coronatusque ibidem* XVI. *Kal. Octobris, sedit Imperatore Caesare Friderico* III. *Augusto annos* VI. *menses* X. *dies* XXVI. *Ordinationibus tribus cardinales* XI. *creauit. Foedus inter Christianos principes, & bellum Turcicum per legatos suasit. Georgium Boemiae regem Hussitarum haeresi infectum, excommunicatum regno priuauit, quod Hungarorum regi Matthiae dono dedit. Fridericum imperatorem Romae uoti caussa uenientem honorificentissime suscepit, Borsium Marchionem Estensem Ferrariae ducem constituit, lautissimas ad S. Marcum aedes construxit. Apoplexi correptus obijt morte repentina Romae in palatio Vaticano* VIII. *Kal. Augusti, Anno* ∞CCCCLXXI. *Vacauit sedes dies* XIIII. *Corpus in S. Petro marmoreo sepulchro cum hoc epitaphio conditum.*

Paulus II. Venetus Pontifex maximus, e uetusta Barborum familia, praeclaris naturae dotibus auunculo Eugenio IIII. non inferior. Iustitiae, pietatis, diuinarumque caeremoniarum cultor religiosissimus, ecclesiasticae libertatis maiestatisque defensor constantissimus, praecipuo pacis seruandae studio, & singularis omnis generis munerum abstinentia, formidanda etiam lege magistratibus indicta clarissimus, in principes munificentia, in pauperes misericordia insignis, patrio amore annonae copiam Vrbi dedit. Patrimonium beati Petri erratis populorum indulgentissimi parentis affectu emendatis, & conseruauit & auxit. Furentes armis haereticos repressit, & quod per dificilem rerum temporumue conditionem effici cum dignitate non poterat, matura cunctatione saluberrime disposuit. Vixit annos LIII. menses V. dies III. sedit annos VI. menses X. dies XXVI. Marcus Barbus cardinalis S. Marci patriarcha Aquileiensis consanguineo bene merenti fecit, anno salutis MCDLXXII

PAVLVS . II . PAPA . VENETVS .

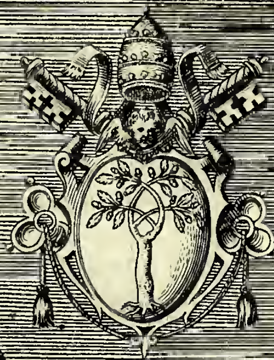
PAPA. CCXVI

FRATER Franciſcus de Ruuere Leonardi filius, honeſto genere ortus, & ab ineunte aetate Minorum ordinem profeſſus, per omnes eius ſodalitij gradus, ad ordinis magiſterium aſcendit. Quem ob ſingularem doctrinam, eximiam in diſputationibus, & concionibus gratiam Paulus II. presbyterum Cardinalem tt. S. Petri ad Vincula creauit. Quo uita functo, in conclaui Vaticano XVII. Cardinalium uotis V. Idus Auguſti, anno ∞CDLXXI. Romanus pontifex creatus, & ibidem VII. Kal. Septembris coronatus, ſedit Imperatore Caeſare Friderico III. Auguſto annos XIII dies VIII. Ordinationibus VIII. habitis, cardinales XXXIIII. creauit. Cuius res preclarae geſtae hoc epigrammate continentur

Templa, domum expoſitis, uicos, fora, moenia, pontes
 Virgineam Triuii quod repararis aquam
Priſca licet nautis ſtatuas dare commoda portus
 Et Vaticanum cingere Xyſte iugum
Plus tamen Vrbs debet, nam quae ſqualore latebat
 Cernitur in celebri Bibliotheca loco

Obijt in Vaticano Pridie Idus Auguſti, anno ∞CDXXCIIII. Vacauit ſedes dies XVI. corpus aeneo ſolio in choro canonicorum ab ſe extructo ſepultum hanc inſcriptionem habet

Sixto IIII. Pont. max. ex ordine Minorum, doctrina, & animi magnitudine omnis memoriae principi. Turcis Italia ſubmotis, auctoritate ſedis aucta, Vrbe inſtaurata, templis, ponte, foro, uiis, Bibliotheca in Vaticano publicata, Iubileo celebrato, Liguria ſeruitute liberata, cum modico ac plano ſolo condi ſe mandauiſſet, Iulianus cardinalis patruo benemerenti maiore pietate quam impenſa faciundum curauit. Obiit Idibus Sextilibus, hora ab occaſu quinta, Anno Chriſti MCDLXXXIIII. Vixit annos LXX. dies XXII. horas XII

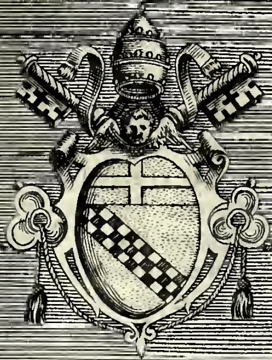
XYSTVS . IV . PAPA . SAVONENSIS . LIGVR

PAPA. CCXVII IOANNES *Baptista nobili, & peruetusta familia Cybo, patre Aarone qui Vrbis Senator, & Neapoli pro rege Andegauensium factionis Renati regis nomine fuerat, ortus, Alfonsi regis primum, deinde Philippi Cardinalis Bononiensis Nicolai* V. *Papae fratris domesticus fuit. A Paulo* II. *Episcopus Sauonensis, a Xysto* IIII. *Melphitensis, a supplicibus libellis signandis praefectus, & presbyter Cardinalis tt. S. Laurentij in Lucina factus, sub eo aliquot legationibus prudenter, & integre functus est. Xysto mortuo, in conclaui Vaticano Romanus pontifex* IIII. *Kal. Septembris, anno* ∞CCCCXXCIIII. *a* XXIIII. *cardinalibus creatus, & ibidem pridie Idus Septembris coronatus, Imperatore Caesare Friderico* III. *Augusto sedit annos* VII. *menses* X. *dies* XXVII. *Publicae pacis, & otij studiosissimus Christianos principes frequentibus nuntijs ad pacem inter se ineundam, ad bellum uero Turcicum est adhortatus. Venetos a Xysto sacris interdictos absoluit. Romanis priuilegia renouauit. Beatum Leupoldum Austriae ducem miraculis clarum, rogatu Friderici* III. *Imperatoris inter diuos rettulit. Graues a Regulis Vrsinis, & Columnensibus seditiones passus, animi lenitudine eas superauit. Cum Ferdinando rege Neapolitano domesticis seditionibus regni procerum laborante, qui iura ecclesiae Romanae labefactauerat, Genuensibus, & Venetis foedere iunctus, bellum suscepit, cuius taedio permotus non longe post pacem cum eo fecit. Eius belli occasione officia uenalia aliquot excogitauit. Vna ordinatione habita, octo cardinales ueteribus adiunxit. Gemen Sultanum Maometi regis Turcarum filium praelio a fratre Baiazete uictum, Romae in custodia habuit. Quem ut cautius custodiret, Baiazetes* XL. *aureorum millia annua eidem misit, & lanceae ferrum, quo D. N. Iesu Christi latus perforatum est, donauit. Quo tempore pontifex aliquot publicis fabricis in palatio Vaticano exaedificatis, ibidem* VIII. *Kal. Augusti, anno* ∞CCCCXCII. *obijt, aetatis* LX. *Vacauit sedes dies* XVI. *sepultus aeneo monumento in basilica sancti Petri, cum hoc indiculo*

Ego autem in innocentia mea

ingressus sum

Redime me domine & miserere mei

INNOCENTIVS . VIII . PAPA . GENVENSIS .

PAPA. CCXVIII

RODERICVS *familia nobili Lenzolia, patre Iofredo equite, & matre sorore Callisti III. Valentiae natus, auunculi cognomen Borgia, auito omisso usurpauit. A quo episcopus Valentinus, diaconus cardinalis S. Nicolai in carcere Tulliano, & S. R. E. Cancellarius creatus, sub Xysto IIII. Episcopatum Albanum, mox Portuensem optauit, multis & magnis legationibus insignis, ac collegij cardinalium princeps. Mortuo Innocentio VIII. duorum & uiginti cardinalium suffragijs in conclaui Vaticano III. Idus Augusti, anno ∞CCCCXCII. summus pontifex creatus, & VII. Kal. Septembris coronatus, Caesare Maximiliano Romanorum rege Imperatore designato sedit annos XI. dies VIII. Vir fuit magni animi, sermone promptissimus, natura callidissimus, in quo singulares uirtutes, non obscuri defectus adaequabant. Filios tres habuit, in his Caesarem cardinalem primum, mox ducem Valentinum, cui ut Italiae principatum pararet, cuncta bellis, & caedibus permiscuit. Ferdinando regi Neapolitano infensus, foedere cum Ludouico Sfortia Insubrum duce, & Venetis inito, Gallos contra illum euocauit. Quo statim mortuo, pace cum eius filio Alfonso facta, Gallorum copias Carolo VIII. rege in Italiam irrumpentes in cassum repellere studuit, ab ijs enim pulsis Aragonijs, regnum Neapolitanum occupatum est. Gallis abeuntibus, & ad Tarum insigni pugna ab Italici foederis socijs debilitatis, Ferdinandus Iunior Alfonsi filius Pontificis studio regnum recuperauit. Cui mortuo successit Fridericus patruus. Aduersus quem pontifex icto cum Ludouico XII. Francorum, & Ferdinando Hispanorum regibus, Venetisque exitiabili foedere, bellum mouit. Quo Fridericus ipse regno exactus, Ludouicus Sfortia Insubrum dux principatu Mediolanensi a Gallis pulsus, & captus, in custodia obijt. Regnum sibi uictores Galli, & Hispani diuiserunt. Mox praeualentibus Hispanorum armis, Galli, duce Ferdinando Consaluo magno capitaneo ab Hispanis pulsi. Mediolani imperium Gallis, Venetis Cremona dedita, Pontificis filius dux Valentinus Aemiliae, Flaminiae, Piceni, Vmbriae, Etruriae, omnium earum urbium antiquis regulis aut necatis, aut pulsis dux constitutus. Qui quum uniuersae Italiae excidio immineret, & a nullius etiam sacratorum hominum caedibus, quo pecuniam compararet absisteret, admirabilis Dei prouidentia, patre pontifice de medio sublato, omnes eius conatus elusit. Alexander enim ueneno per pincernae errorem, quem alijs parauerat hausto, XV. Kal. Septembris in palatio Vaticano, anno ∞ DIII. septuagenario maior obijt, quum Iobilei annum sexto celebrasset, & decem ordinationibus, XLIII. cardinales creasset. Corpus sepultum est in sacrario* S. *Petri latericio tumulo. Vacauit sedes mensem unum, dies III*

ALEXANDER . VI . PAPA . VALENTINVS . HISP.

PIVS III PAPA SENENSIS ETRVSCVS

PAPA. CCXIX

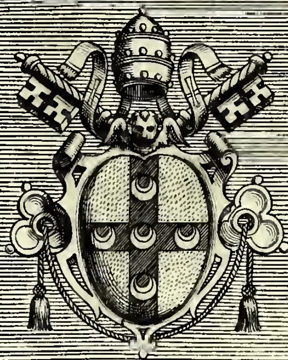
FRANCISCVS Nannis Todeschini opulenti hominis, & Laodomiae Pij II. sororis filius, paterno cognomine omisso, auunculi familiae Picolhomineae nomen usurpauit. A quo adhuc iuuenis post doctoratus insignia adepta, archiepiscopus Senensis, & diaconus cardinalis S. Eustathij creatus est. Multas legationes sub quibus uixit pontificibus egregie administrauit, praecipue Picenam sub Pio II. Germanicam sub Paulo II. tertiam ad Carolum VIII. regem sub Alexandro VI. in Italiam armis inrumpentem. Vir fuit ingenio, moribus, solertia, religione, modestia, grauitate clarissimus. Mortuo Alexandro VI. in conclaui Vaticano VII. & XXX. patrum suffragijs, ex primo diaconorum Cardinalium summus pontifex X. Kal. Octobris, anni ∞DIII. creatus, & VIII. Idus Octobris coronatus, sex tantum & XX. dies superuixit. Veneno enim (ut fama fuit) Pandulfi Petrucij Senensium Tyranni insidijs petitus, in eodem palatio XV. Kal. Nouembris excessit. Vacauit sedes dies XIIII. sepultus in basilica S. Petri prope Pium II. auunculum marmoreo eleganti sepulchro cum hoc elogio

Pius III. Pontifex maximus a Pio II. auunculo duos & uiginti annos natus in cardinalium collegium ascitus, Vrbis ac Piceni legatione integerrime functus, a Paulo II. ad Federicum III. missus, ut Germanorum arma in Turcas concitaret, conuentum frequentissimum Pontificis morte dissolutum habuit. Sub Innocentio VIII. Vmbros diffidentes pacauit. Carolo Gallorum rege Italiam irrumpente, ab Alexandro VI. fero admodum obuiam missus. Eo mortuo duo de quadraginta patrum suffragiis pontifex creatus, dum de restituenda in pristinam maiestatem Christiana republica, ac Vrbe agit, VI. & XX. die e tanta expectatione rerum publico omnium luctu decessit. Eloquio, prudentia, religione, innocentia, & grauitate domi forisque insignis, in dicendis in senatus sententiis liber, & grauissimus. Vixit annos LXIIII. menses V. dies X. Obiit anno salutis Christi ∞DIII. XV. Kal. Nouembris

Iacobus, & Andreas Fratri sanctissimo posuere

Humi in tabula marmorea

PIVS III PONT MAX

PIVS · III · PAPA · SENENSIS ·

PAPA. CCXX

IVLIANVS *Ruuereus Raphaelis Xysti* IIII. *papae fratris filius, a patruo pontificatus initio episcopus Carpenctoratensis, & presbyter cardinalis tt. S. Petri ad Vincula creatus, ab eodem aliquot annis post episcopatum Albanum, hinc Ostiensem, & maioris poenitentiariae munus obtinuit. Tribus cathedralibus Auenionensi, Mendensi, & Cardinalitia, totidem legationibus Auenionensi, Picena, Bononiensi eodem tempore praefuit. In Gallias magnis de rebus iterum legatione functus. Innocentio* VIII. *gratus. Alexandro* VI. *hostis, dum uixit Vrbe abfuit. Mortuo Pio* III. *in comitio Vaticano sexagenarius* XXXVII. *cardinalium suffragijs, Kal. Nouembris summus pontifex renuntiatus, &* VI. *Kal. Decembris coronatus, Caesare Maximiliano rege Romanorum Imperatore designato sedit annos* IX. *menses* III. *dies* XXI. *Tuendae, augendaeque ditionis ecclesiasticae cupidissimus, Io. Bentiuolo Tyranno Bononiam eripuit, Perusiam dedente Io. Paulo Balione recepit. Ad Veneti nominis excidium, qui Ariminum, Fauentiam, Ceruiam, Rauennam de Romanae ecclesiae ditione occupauerat, cum Caesare, Francorum, et Hispaniae regibus, cunctisq; Christianis principibus Cameraci in Belgio foedus percussit, eosque contumacius agentes, sacris interdixit. Quibus ingenti praelio ad amnem Abduam a Ludouico* XII. *Francorum rege profligatis, pontifex quattuor amissas ecclesiae Vrbes recepit. Francorum regis, qui Mediolano potiebatur, potentiam suspectam habens, cum Venetis pacem fecit, Alfonsum Ferrariae ducem, quem a Gallorum amicitia auertere non potuerat, armis persecutus est. Gallus Rex Iulio iratus Caesarem, pontifici ob reconciliationem cum Venetis hostem factum, in suas partes transduxit; utriusque opera factum est, ut ab aliquot cardinalibus Iulio rebellibus concilium generale Pisis indictum sit, in quo Iulius ad caussam dicendam citaretur. Pontifex nouo Laterani concilio indicto, eorum perfidiam elusit. Clade apud fossam Giliolam accepta, Bononiam amisit, quam Bentiuoli Francorum auxilio iterum occuparunt. At Pontifex animo in aduersis constans, uiribus reintegratis, bellum instaurauit. Ad extremum foedere cum Hispanis, & Heluetijs, adiunctis Venetis icto, Ferrariae ducem bello persecutus, Mutinam ei ademit, Mirandulam occupauit. Praelio apud Rauennam inito, Galli quidem uictores fuere, sed ita cruenta uictoria potiti sunt, ut uiribus fracti, intra* LXX. *a pugna diem, Heluetiorum, & Venetorum ui Mediolano, & Italia omni pulsi fuerint. Maximiliano Sfortiae Insubrum principatus, Parma & Placentia ecclesiae Romanae cessere. Conciliabulum e Pisis primum Mediolanum, mox lugdunum translatum debiles successus habuit. Genuenses pontificis hortatu Gallorum praesidijs pulsis, se in libertatem uendicarunt. Pontifex Bononia & Aemilia recuperatis, Romam uictor redijt, ubi concilio celebrando intentus, dum maiora molitur, septuagenarius in Vaticano palatio* IX. *Kal. Martij, anno* ∞DXIII. *e uita excessit, quum ordinationibus sex cardinales* XXVII. *creasset. Corpus ad S. Petrum in Xysti sacello conditum. Vacauit tum sedes dies* XVIII.

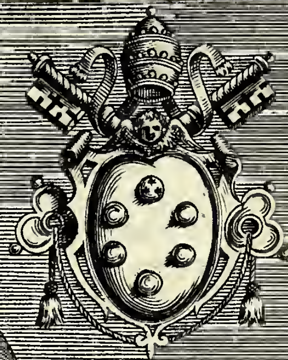

IVLIVS . II . PAPA . SAVONENSIS . LIGVR .

PAPA. CCXXI

IOANNES *Medices Laurentij uiri clarissimi, & sapientissimi, Claricisque Vrsinae filius adhuc paene puer ab Innocentio* VIII. *cuius filiam Magdalenam Petrus Ioannis frater uxorem duxerat, diaconus cardinalis S. Mariae in Domnica creatus est. Quem paulo ante linguarum cognitione, doctrina supra aetatem, optimis moribus fulgentem, Ludouicus* XI. *Galliarum rex in Laurentij patris gratiam insigni sacerdotio exornauerat. Laurentio patre mortuo, fratre que Petro patriae principatu per Gallicos tumultus pulso, totos decem, & octo annos exul ab errauit. A Iulio* II. *Bononiae, Aemiliae, & belli contra Gallos legatus creatus, clade Rauennati ab ijs captus est. Quibus paulo post Italia exactis, diuinitus ex eorum potestate liberatus, cladis reliquijs collectis, patriam, aduersa factione pulsa, recuperauit. Iulio* II. *uita functo, in comitio Vaticano annos natus* XXXVII. V. *Idus Martij*. XXIII. *cardinalium suffragijs, pontifex maximus renunciatus, &* XIIII. *Kal. Aprilis coronatus, Maximiliano & Carolo* V. *Imperatoribus designatis sedit annos* VIII. *menses* VIII. *dies* XX. *Concilium Laterani a Iulio* II. *inchoatum perfecit, pseudosynodi Pisanae auctores a Iulio* II. *priuatos, eiurato schismate restituit, Id conciliabulum aboleuit. Pacem uel inducias inter Christianos principes per legatos tractauit, ut uiribus consociatis, bellum Turcis Christianis arma inferentibus referretur. Franciscus Francorum, rex qui Ludouico* XII. *successerat, bello in Italia instaurato, Insubres, Maximiliano Sfortia in deditionem accepto, recuperauit, Heluetios repressit, Parmam, & Placentiam a Iulio* II. *acquisitas occupauit: Pontifice Leone, ne Regium, Mutinam, Bononiam, & patriam Florentiam amitteret, repugnare non auso: cuius congressum rex Bononiae petens de maximis cum eo negotiorum arcanis transegit. Inde rex in Gallijs, Pontifex Romam redijt. Qui Vrbinatum principem Franciscum Mariam Ruuereum Iulij* II. *fratris filium principatu exuit, quem fratris filio Laurentio tradidit. Pandulfi Petrucij filium Sena expulit: hinc in eum coniuratio adornata, qua detecta Petrucius Cardinalis occisus. Foedere cum Carolo* V. *recens Imperatore creato, & Heluetijs inito, Gallos Italia exegit, Parmam & Placentiam recuperauit. Mediolano dux Caesaris auspicijs impositus est Franciscus Sfortia. Tantae uictoriae nuntio audito pontifex gaudio incredibili affectus, haud ita multo dum coenam pararet obriguit, sensimque exorta est febris, quae eum in palatio Vaticano non sine ueneni suspitione* IIII. *Nonas Decembris, anni* ∞DXXI. *aetatis* XLVI. *extinxit. Vacauit sedes Mensem unum, dies* VII. *Cardinales* XLIII. *creationibus* VIII. *fecit. Corpus ad S. Petrum primo, postea ad Mineruae translatum marmoreo monumento conditum est. Eo Pontifice Martini Lutheri, Vldrici Zuingilij haeresiarcharum nomina audiri primo sunt coepta. Ei S.P.Q.R. beneficiorum memor, marmoream statuam in Capitolino palatio cum hoc elogio erexit*

Optimo Principi Leoni X. Medici
Ioanni pontifici maximo
ob institutam restauratamque Vrbem
aucta sacra, bonasque artes adscitos patres
sublatum uectigal, datum congiarium
S P Q R

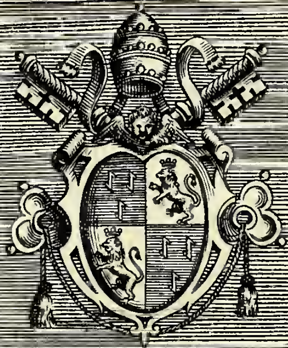

LEO . X . PAPA . FLORENTINVS.

PAPA. CCXXII

In extremis Batauorum finibus ortus est, adeo humili genere, ut familiae nomine carens, Florentij patris praenomen, pro familiae nomine tulerit. Qui a teneris annis in nobili Louaniensi gymnasio, philosophiae, iuris, & theologiae studijs uacans, ita profecit, ut eruditione omnium princeps haberetur. Cuius uirtutem audiens Caesar Maximilianus, eum Carolo ex filio Philippo nepoti adhuc septenni puero, qui postea Imperator fuit, praeceptorem delegit. Cuius studio a Ferdinando rege catholico Caroli auo, ad quem ablegatus fuerat, episcopus Dertusensis postulatus, a Leone uero X. presbyter Cardinalis tt.ss. Ioannis & Pauli Caesaris commendatione creatus fuit. Mortuo Maximiliano Caesare, dum Carolus in Germaniam pro regni diademate profectus esset, Hispaniarum regna diu pro rege administrauit: In quo munere absens, & nihil tale cogitans, post Leonis X. obitum, XXXIX. patrum suffragijs, V. Idus Ianuarij, anni ∞DXXII. Romae pontifex creatus, Imperatore Caesare Carolo V. Augusto sedit annum I. menses VIII. dies VI. Qui ad Vrbem III. Kal. Septembris ueniens, postridie ad S. Petrum coronatus est. Pontificatus initio Ariminum pulso Sigismūdo Malatesta, qui eam Vrbem in interregno occupauerat recepit, duces Ferrariae, & Vrbini a poenis, quas ijs Leo X. inflixerat absoluit, legatum in Germaniam contra Lutherum, & ut Principes arma in Turcas uerterent, misit. Rhodus eo pontifice a Solymano Turcarum Tyranno occupata. Quum Franciscus Francorum rex instructissimas copias in Italiam transferre instituisset, ut Mediolani principatum armis occuparet, Pontifex pro Italica libertate tuenda, foedus cum Caesare, & Venetis percussit, in cuius celebritate leui febre decubuit, quae a medicis neglecta laetalis euasit. Excessit XVIII. Kal. Octobris, anno ∞DXXIII. aetatis LXV. Vacauit sedes menses II. dies IIII. Corpus ad sanctam Mariam Germanorum nobili marmoreo tumulo, Guillelmi Enchauordij, quem paulo ante obitum cardinalē creauerat, sumptu, sepultum hoc elogium habet

Hadriano VI. pont. max. ex Traiecto insigni inferioris Germaniae Vrbe
Qui dum rerum humanarum maxime auersatur splendorem
Vltro a proceribus ob inconparabilem sacrarum disciplinarum scientiam
ac prope diuinam castissimi animi moderationem
Caroli V. Caesaris Augusti praeceptor, ecclesiae Dertusensis antistes
Sacri Senatus patribus collega, Hispaniarum regni praeses
Reipublicae denique christianae diuinitns pontifex absens adscitus
Vixit annos LXIIII. menses VI. dies XIII
Deeessit XVIII. Kal. Octobris, Anno a partu Virginis MDXXIII
Pont. sui anno secundo
Vilhelmus EncKenuoirt illius benignitate, & auspiciis
tt. ss. Ioannis & Pauli presbyter cardinalis Dertusensis fac. cur

ADRIANVS . VI . PAPA . TRAIECTENSIS . BELGA

PAPA. CCXXIII

IVLIVS *Medices Leonis* X. *frater patruelis (Iulianum enim Laurentij fratrem patrem habuit) ac eius praelongi exilij perpetuus comes, ab eo ad Pontificatum euecto, archiepiscopus Florentinus, diaconus cardinalis S. Mariae in Domnica, mox presbyter tt. S. Laurentij in Damaso, & S. R. E. Cancellarius creatus, totius imperij ecclesiastici negotia Leone rerum potiente tractauit. Legatus foederati exercitus, quo Galli Mediolano sub Leonis obitum pulsi fuere, Parmam, & Placentiam ecclesiae recuperauit. Eius opera Hadrianus absens pontificatum adeptus est, quo uita functo, post acerrimas comitiales contentiones, factione sua praeualente, Pompeii Columnae cardinalis studio* XXXIIX. *Cardinalium suffragijs* XIII. *Kal. Decẽbris, anni* ∞DXXIII. *pontifex maximus renuntiatus, &* VI. *Kal. Decembris inauguratus Imperatore Caesare Carolo V. Augusto sedit annos* X. *menses* X. *dies* VII. *Iobilei annum* ∞DXXV. *sexto celebrauit. Qui Leonis* X. *acta sequutus, foedus ab Hadriano ad arcendos Italia Gallos, & Francisci Sfortiae principatum stabiliendum cum Caesare Carolo V. & Heluetijs initum continuauit. Ceterum Francisco Gallorum rege Ticini capto, & Francisco Sfortia (quem Caesariani duces defectionis insimulauerant) paterno principatu exuto, Pontifex id aegre ferens, simulque Caesaris potentiam in Italia ita augeri dolens, ab eo auersus, foedus dro libertate Italica, & Francisco Sfortia tuendo, cum Venetis et Gallis contra eum percussit. H acre irritati Caesariani, duce Borbonio exule Gallo, Vrbem captam diripuere, & pontificem in deditionem acceptum, grandi aere libertatem redimere coegerunt. Quo casu Florentini Pontificis propinquis Vrbe, eiectis se in libertatem uendicarunt. Pontifex pace, & affinitate ea lege facta cum Caesare, ut Francisco Sfortiae principatum Mediolanensem restitueret, Florentinos rebelles reprimeret, foedus cum Venetis percuteret, eum in Italiam ex Hispania uenientem Bononiae imperatorio diademate ornauit. Qui quae pollicitus fuerat praestans, filiam Margaritam Pontificis propinquo Alexandro Medici Florentinorum Duci constituto, despondit. Quo in Hispaniam abeunte, Clemens Massiliam profectus, nouam amicitiam cum Francorum rege Francisco inijt, & affinem Catharinam Henrico regis secundo genito in matrimonium dedit. Romam reuersus, & longo, uario, difficilique morbo uexatus, tandem* XI. *ordinationibus, cardinalibus* XXXI. *creatis, anno* ∞DXXXIIII. *aetatis* LVII. VII. *Kal. Octobris rebus humanis eximitur. Corpus ad S. Petrum primum, deinde aliquot annis post cum Leonis* X. *cadauere ad Mineruae translatum. Vacauit tum sedes dies* XVII

CLEMENS . VII . PAPA . FLORENTINVS .

PAPA. CCXXIV

Alexander *nobili, & uetusta Farnesiorum familia, patre Petro Luisio, matre Ioanna Caietana ortus, adhuc puer bonis litteris Florentiae in Laurentij Medicis contubernio operam assidue nauauit. Romae ab Innocentio* VIII. *scriptor apostolicus & protonotarius; ab Alexandro* VI. *qui cum uetus intercesserat amicitia, Thesaurarius, Montis Flasconis & Corneti episcopus, mox auctis honoribus diaconus cardinalis ss. Cosmae & Damiani, patrimonij primum, deinde Piceni legatus creatur. A Iulio* II. *pro legatione Picena episcopatum Parmensem obtinuit. A Leone* X. *ex diacono S. Eustathij episcopus Tusculanus. A Clemente* VII. *Ostiensis, Senatusque princeps institutus. Quo mortuo prope septuagenarius in comitio Vaticano* XXXIIII. *patrum suffragijs,* III. *Idus Octobris anno* ∞DXXXIIII. *summus pontifex creatus, &* III. *Non. Nouembris ad S. Petrum coronatus, sedit Imperatore Caesare Carolo* V. *Augusto annos* XV. *dies* XXIX. *Publicae tranquillitatis & otij studiosissimus. Pontificatu inito, statim pacem inter Christianos principes Carolum Imperatorem, & Franciscum regem per legatos procurauit. Henricum Angliae regem in haeresim lapsum damnauit. Carolum* V. *ad bellum Punicum proficiscentem, milite, & classe subleuauit, Eumque Tunete expugnato, redeuntem Romae solenni pompa honorificentissime suscepit. Concilium generale saepius expetitum, Mantuae primum, mox Vicetiae, demum Tridenti indixit, inchoauitque. Ecclesiasticam morum censuram amplissimis uiris ei muneri praepositis, & sanctissimae inquisitionis tribunal instituit. Francisco Sfortia Mediolani duce mortuo, Insubres in prouinciae formam a Carolo* V. *Imperatore redacti. Alexandro Medici Florentinorum duci occiso Cosmus successit. Nicaeam prouinciae Vrbem pontifex profectus inducias decennales, inter Caesarem & Francorum regem fecit; foedus cum Imperatore, & Venetis contra Turcas percussit, ducentarum Triremium classe in eos infelici euentu immissa. Octauium nepotem desponsa sibi Margarita Caroli* V. *Caesaris filia Camertium principem, filium Petrum Luisium ecclesiastici exercitus Imperatorem, Parmae & Placentiae reddito Camerino, ducem constituit. Bis cum Carolo* V. *Lucae, & Buxeti congressus est. Plures in Germania conuentus de religione habiti. Turcarum Tyrannus bis Pannoniam infestis armis petijt. Caesar infaustam Algerianam expeditionem suscepit. Cui bellum cum Lutheranis gerenti, pontifex lectissima auxilia Octauio duce, Alexandro cardinale legato misit. Caesar insigni uictoria potitus, Germanos rebelles oppressit. Simultatibus inter Caesarem, & Pontificem ortis, Concilium Tridento Bononiam transfertur. Petro Luisio Parmae & Placentiae duce Placentinorum aliquot ciuium conspiratione, non sine Caesarianorum aliquot conscientia interfecto, Placentia amissa est. Parma aegre retenta. His curis pontifex anxius* LXXI. *cardinalibus quattuordecim ordinationibus creatis, aetatis anno* LXXXII. *Christi uero* ∞DXLIX. IIII. *Idus Nouembris, Romae in Quirinali obijt. Sepultus ad S. Petrum. Vacauit sedes menses duos dies* XXIX. *Sepulchrum ei e nobili marmore, & aereis signis ornatum nepos Alexander Farnesius Cardinalis instituit*

PAVLVS·III·PONT·OPT·MAX·

PAPA. CCXXV

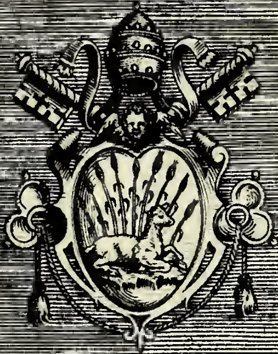
IOANNES Maria de Monte, Romae patre Vincentio natus, Arretinus ab eiusdem agri castello Monte S. Sabini, Vnde maiores eius oriundi fuere, dictus est. Patruum habuit Antonium de Monte cardinalem egregium. Quo auctore ipse post doctoratus insignia suscepta, multos ecclesiasticos honores adhuc iuuenis est consecutus. Archiepiscopus enim Sipuntinus electus, aliquot praefecturas in his Vrbanam iterum strenue administrauit. Aemiliae & Flaminiae praesidens Ariminum de Malatestis ui cepit. A Paulo III. ex camerae apostolicae auditore presbyter cardinalis tt. S. Vitalis creatus, amplissimas legationes integre obiuit. Quo mortuo, quum esset episcopus Praenestinus, concilij, Bononiaeque legatus in comitio Vaticano VII. Idus Februarij, anno Iobileo ∞DL. quem ipse celebrauit, XLVI. cardinalium uotis, Romanus pontifex creatus, & VII. Kal. Martij coronatus, sedit Imperatore Caesare Carolo V. Augusto annos V. mensem unum dies XVI. Inito pontificatu, auctore Caesare Carolo V. Concilium Tridenti restituit. Vectigalia aliquot a prioribus pontificibus imposita sustulit. Haereticos & schismaticos per litteras ad apostolicae sedis unitatem inuitauit. Iudaeorum librum Thalmud blasphemijs refertum aboleuit. A Caesarianis seductus, bellum Octauio Farnesio Parmensium duci intulit, qui in Francorum regis Henrici clientelam assumptus, egregie eius regis praesidio defensus est. Mirandula quae regijs praesidijs tenebatur obsessa. Eo bello pontificis fratris filius sclopeti ictu occisus est. Pace facta longe maius bellum in Italia & Germania exarsit. Hic ingruentibus in Raetos & Vindelicos haereticis, et Oeni ponte capto, Concilium Tridentinum dissolutum est. Illic Senenses a Caesare, eius praefecto Didaco Hurtado Mendocio pulso, deficientes, se in libertatem Henrici Francorum regijs auspicijs uindicarunt. Hinc bellum exortum, auctum, renouatum, & cum Vrbis seruitute finitum: regis enim duce Petro Strocio acie uicto, Senenses se se Caesari dederunt, cuius filius Philippus rex eam Vrbem Cosmo Florentinorum duci certis quibusdam legibus concessit, Odoardo Henrici VIII. Anglorum regis filio mortuo, Maria catholica regina successit, quae cum orthodoxam pietatem ei Insulae restituisset, Philippo regi catholico nupsit. Per id tempus Pontifex Villa Iulia magnificentissime extructa, initio anni ∞DLV. leui morbo decubuit, quo aucto in febrem incidit, quae eum X. Kal. Aprilis confecit, cardinalibus XX. quattuor ordinationibus lectis. Corpus lateritio tumulo ad S. Petrum in sacello S. Andreae conditum est. Vacauit sedes dies XVII

IVLIVS · III · PAPA · ARRETINVS ·

PAPA. CCXXVI

MARCELLVS II. PAPA gente Ceruina honestae fortunae parentibus in oppido agri Piceni Montis fani ortus, patrem habuit Ricardum tunc eiusdem prouinciae quaestorem. Qui a teneris annis humanioribus litteris Senis operam nauauit. Grandior natu Romam Clemente VII. uenit. Cuius successori Paulo III. insinuatus, ab eo uirtutis ergo ad amplissimos honores euectus est. Primum enim Alexandri Cardinalis Farnesii pontificis nepotis toti ditioni ecclesiasticae praepositi, a secretis fuit; mox eius itinerum, & legationem comes, deinde protonotarius, episcopus Neocastrensis, postea Regiensis creatur, Absens in Belgio presbyter cardinalis tt. S. Crucis in Hierusalem, & legatus ad Caesarem factus est: Romam rediens Concilio Tridentino cum legationis munere praefuit. Mortuo Pauli III. successore Iulio III. V. Idus Aprilis, anno ∞DLV. in in conclaui Vaticano, XXXVI. cardinalium suffragijs Romanus pontifex designatus, & postridie consecratus, sedit tantum dies XXI. Vir illustri ingenio praeditus, modestia, grauitate, optimis moribus, religione praestantissimus. Magna de eius pontificatu spe concepta, Kal. Maij obijt, aetatis anno LVI. minus sex diebus, maximo sui apud omnes bonos desiderio relicto, insignique hominum concursu communem iacturam dolentium ad Vaticanum facto. Corpus in basilica S. Petri marmoreo solio sepultum est. Vacauit sedes dies XXII

MARCELLVS . II . PAPA . POLITIANENSIS . TVSCVS,

PAPA. CCXXVII

IOANNES *Petrus nobilissima gente Carafa, patre Io anne Alfonso comite Matalunae ortus, adulescens bonis artibus intentus, accuratae linguarum cognitioni, philosophiae & Theologiae studia adiunxit: quibus adeo profecit, ut unus aetate sua uir doctissimus existimatus perpetuo fuerit. Oliuerij cardinalis Neapolitani propinqui studio, episcopatum Teatinum adhuc iuuenis adeptus, in multis ecclesiasticis functionibus summa cum laude uersatus est, Quictioris sanctiorisque uitae desiderio accensus, episcopatu relicto solitariam uitam, aliquot collegis accitis, aude amplexus, diu in eo proposito Romae, Veronae, & Venetijs religiose uixit. A Paulo* III. *Romam per litteras euocatus, presbyter cardinalis tt. S. Clementis, postea episcopus Sabinus, & Archiepiscopus Neapolitanus designatus, multum apud eum gratia, & auctoritate ualuit; Vtque sanctae inquisitionis tribunal institueretur, cum F. Ioanne a Toleto cardinale Compostellano ordinis Praedicatorum auctor fuit. Marcello* II. *Iulij* III. *successore breui uita functo, ipse prope octuogenarius, quum esset episcopus Ostiensis, & sui ordinis princeps, in Vaticano conclaui, post breues sed acerrimas comitiales contentiones* XLIIII. *cardinalium suffragijs* X. *Kal. Iunij, anno* ∞DLV. *pontifex maximus renunciatus est, &* VII. *Kal. Iunij inauguratus, Imperatorib. Caesarib. Carolo* V. *& Ferdinando Augustis, sedit annos* IIII. *menses* II. *dies* XXVII. *Pontificatus initio ecclesiasticam morum emendationem instituit, multa ad dissolutos omnium ordinum mores corrigendos edicta publicauit. Iudaeorum auaritiam corripuit, datariatus reditus suspendit, Romanis priuilegia confirmauit, & auxit, Ecclesiarum bona male alienata restitui uoluit, sanctae inquisitionis munus auxit, librorum damnatorum indicem confecit, Festum cathedrae S. Petri Romanae celebrari uoluit. Fratres apostatas ad sua monasteria, episcopos ad suas ecclesias redire coegit. Bellum cum Philippo Hispaniarum rege adiuuantibus Gallis egit, pacem bello confecto fecit. Fratris filios ad se delatos Vrbe expulit. Grauem Tiberis inundationem passus. Carolus* V. *Imperator abdicata rerum humanarum cura, in monasterio diuinis meditationibus uacans, e uita migrauit. Henricus rex Francorum pace, & affinitate cum Philippo Hispaniarum rege facta, in hastiludio interficitur. Pontifex liberalitate, & zelo religionis clarus senio confectus, rebus humanis eximitur* XV. *Kal. Septembris, anni* ∞DLIX. *aetatis* XXCIIII. *quum quattuor ordinationibus,* XIX. *cardinales creasset. Vacauit sedes menses* IIII. *dies* VII. *Corpus ad S. Petrum primo, septimo deinde anno post, in ecclesia Praedicatorum ad Mineruam conditum est, marmoreo quod ei Pius* V. *fecit sepulchro, cum hoc elogio*

Iesu Christo spei, & uitae fidelium

Paulo IIII. Carafae pontifici maximo, eloquentia, doctrina, sapienti a singulari innocentia, liberalitate, animi magnitudine praestantissimo scelerum uindici integerrimo, catholicae fidei acerrimo propugnatori

Pius V. pontifex maximus grati, & pii animi monumentum posuit

Vixit annos LXXXIII. mensem I. dies XX. obiit anno ∞DLIX

XV. Kal. Septembris, pontificatus sui anno V

PAVLVS · IV · PAPA · NEAPOLITANVS ·

PAPA. CCXXIIX IOANNES Angelus Medices Bernardini filius adulescens Ticini, & Bononiae, logicae, philosophiae, medicinae, & legum studijs uacauit: doctoratus insignia consecutus Romam uenit. A Clemente VII. protonotarius ex septem creatur. A Paulo III. multis praefecturis, & publicis muneribus ornatus, archiepiscopus Ragusinus, & presbyter cardinalis tt. S. Pudentianae factus est. Sub Iulio III. legatus bello Parmensi fuit, sub quo, & Paulo IIII. signaturae gratiae praefuit. Quo mortuo, post diuturnam sedis uacationem, sexagenario maior, in comitio Vaticano, XLIIII. cardinalium suffragijs, VII. Kal. Ianuarij, ineunte anno salutis ∞DLX. Romanus pontifex creatus, & proximo Epiphaniae die festo coronatus, sedit Imperatorib. Caesarib. Ferdinando, & Maximiliano II. Augustis annos V. menses XI. dies XV. Initio pontificatus Concilium Tridenti restituit, perfecitque. Omnium ordinum morum censuram multis editis legibus restituere aggressus, aliquot Pauli IIII. acta ciuilia ad iuris rationem reduxit: Carolum & Alfonsum Carafas cardinales, quibus praecipue suffragantibus pontificatum adeptus fuerat, alterum sustulit, alterum mulctauit: Florentiae ducem, & principem, Vrbini, & Mantuae duces; aliquotque alios proceres laute hospitio in palatio suscepit. Multa tota urbe, & per ecclesiasticam ditionem aedificia publica magnifice extruxit. Montes constituit, uectigalia auxit, cupiditatis notam non effugit. Vir fuit docilitate, ingenio, litterarum scientia, in laboribus perseuerantia, & rerum gerendarum experientia excellens. Ferdinando pientissimo Imperatore mortuo, noui Caesaris Maximiliani praestantissimi principis oratorem suscepit, Galliam domesticis seditionibus uexatam, Melitam a Turcis obsessam, quoad potuit, pecunia subleuauit. Quo anno ipse repentino fere morbo oppressus, postquam ordinationibus quatuor, sex & XL. cardinales creasset, IIII. Idus Decembris, anno ∞DLXV. aetatis LXVII. rebus humanis eximitur. Corpus lateritio tumulo in Vaticana basilica sepultum. Vacauit sedes dies XXIX.

PIVS · IV · PAPA · MEDIOLANENSIS ·

PAPA. CCXXIX FRATER *Michael Gislerius ex oppido Boschi Alexandrinae dioecesis, Lombardus Insuber, ordinis Praedicatorum, lector, officij sanctae Inquisitionis commissarius, Ex Episcopo Sutrino, & Nepesino presbyter Cardinalis tt. Sanctae Mariae super Mineruam, & summus inquisitor a Paulo* IIII. *Papa factus, Postea Episcopus Montis regalis in Subalpinis, & tt. S. Sabinae, demum iterum tt. S. Mariae super Mineruam a Pio* IIII. *creatus, Imp. Caesare Maximiliano* II. *Austrio Augusto sedet.*

Natus XVI. *Kal. Februarij, Anno* ∞DV. *creatus Romae a* LII. *Cardinalibus,* VII. *Idus Ianuarij, hora* XXII. *die Lunae, Anno salutis christianae* ∞DLXVI. *Coronatus die natalitio suo* XVI. *Kal. Ianuarij, in festo S. Antonij, ineunte anno eius uitae* LXII. *super gradus ante basilicam Vaticanam a Iulio Ruuereo Vrbinate Cardinalium diaconorum primo, me huius libri auctore prope sedem pontificiam astante, &c.*

PIVS · V · PAPA · ALEXANDRINVS ·

Philippus Soius fecit

